

T.C.
VAN VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

7. SINIF
TÜRKÇE DERSİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTLERİ

Tabloda verilen anlam özellikleri ile cümleleri eşleştirip aşağıdaki eşleştirme tablosuna yazınız.

ANLAM ÖZELLİĞİ	CÜMLE
1 Varsayım	A Şimdiye kadar çoktan gitmiştir.
2 Öneri	B Keşke seninle buraya gelmeseydim.
3 Olasılık	C Sen mi sınavda başarılı olacaksın?
4 Tasarı	Ç Bu kadar zamanda bu ödevi nasıl bitireyim?
5 Hayıflanma	D Diyelim ki sınavı kazandın.
6 Tahmin	E Bence ödevlerini zamanında yapmalısın.
7 Küçümseme	F Hava kapalı, yağmur yağabilir.
8 Azımsama	G Tatilde Antalya'ya gitmeyi düşünüyorum.
9 Pişmanlık	H Bu sene, bu takım şampiyon olamayacak.
10 Ön yargı	I O bir gün olsun hâlimi, hatırimi sormadı.
11 Yakınma	İ Keşke babamın söylediklerine kulak verseydim.

EŞLEŞTİRME TABLOSU										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
D

1 ve 2. soruları aşağıda verilen haber metnine göre cevaplayınız.

Nobel Ödülü, 27 Kasım 1895 tarihli ve 30 Aralık 1896 tarihinde Stockholm'de açıklanan vasiyetnamesiyle Alfred Nobel tarafından kurulan derneğin verdiği, insanlığa hizmet edenleri ödüllendirmek amacını taşıyan prestijli bir ödüldür. İlk Nobel Ödülleri 1901 tarihinde verilmeye başlanmıştır. Nobel Ödülleri, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi, İsveç Akademisi, Karolinska Enstitüsü ve Norveç Nobel Komitesi tarafından kişiler veya kuruluşlara, fizik, kimya, edebiyat, barış ve fizyoloji veya tıp alanlarındaki olağanüstü başarılarına verilmektedir. 1895 yılındaki Alfred Nobel'in vasiyeti doğrultusunda, 1896 yılından bu yana Nobel Vakfı tarafından idare edilmekte ve yürütülmektedir. Ülkemizden bu ödülü Orhan Pamuk ve Prof. Aziz Sancar almışlardır. 1940 ve 1942 yılları arasında II. Dünya Savaşı nedeniyle Nobel Ödülleri verilememiştir. Bazı bilim adamları da bu ödülü almayı çeşitli nedenlerle reddetmişlerdir.

1 Yukarıdaki medya haberinde Nobel Ödülü ile ilgili bilgiler verilmiştir. Verilen bilgilere bakılarak hangisi **çıkarılamaz**?

- A) Ödül bir dernek tarafından verilmeye başlanmıştır.
- B) Ödülün verilisinin önemli bir amacı vardır.
- C) Ödül karşılığında yeni çalışmalar istenmiştir.
- D) Ülkemizden iki kişi bu ödülü almayı başarmıştır.

2 Verilen haber metnine göre Nobel Ödülü almak hangi gerekçeye bağlanmıştır?

- A) Bilim insanlarının çıkar elde etmesi amacı
- B) Ödülü veren vakfın dünyada tanıtılma isteği
- C) Bilim ve sanat arasında köprü kurma amacı
- D) İnsanlığa hizmet edenleri ödüllendirme gereği

3 Küçük çocuğun bisikleti yoktu. En sevdiği arkadaşlarının da yoktu. Mahalledeki çocukların hiçbirinin yoktu. Sadece "Afacan Ali" diye çağırdıkları mahallenin delikanlılarından birinin bisikleti vardı ama ne bisiklet! Dev gibi idi. Bacakları yetiştirmiydi? Hiç denememişlerdi. Bütün arkadaşlarının hayali O'nun bisikletine binip sokak aralarında gezebilmektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı **yoktur**?

- A) Bağlaçların yazımı
- B) Büyük harflerin yazımı
- C) Ek fiil ekinin yazımı
- D) Soru ekinin yazımı

4 “O gün hava yine yağmurluydu.....” cümlesiyle başlayan bir paragrafta yazar cümlesine nasıl devam ederse öyküleyici anlatım kullanmış olur?

- A) Yağmurla ilgili bilimsel açıklamalarla devam ederse
- B) Sadece durumu ayrıntılarla betimlemeye çalışırsa
- C) Yağmurlu günde dışarı çıkan biriyle ilgili olayları verirse
- D) Hava durumunun nedenlerini açıklamaya çalışırsa

5 Musahipzade Celal, Millî Edebiyat Dönemi oyun yazarıdır. Osmanlı toplumunda yozlaşan değerleri hicveden komedi tarzında eserler vermiştir. Sosyal tenkide büyük önem vermiş, bu tenkitlerle eserleri daha çok töre komedisi hâlini almıştır. Müzikli oyunlar da ortaya koyan yazarın eserleri, daha çok bu töre komedileridir. Oyunlarında çeşitli dönemlerdeki sosyal hayatı, töreleri, inançları ve düşünceleri gülünç yanlarıyla anlatmış; konularını daha çok Osmanlı tarihinden almıştır. Oyunları siyasal ve belgesel niteliktedir. Teknik bakımdan zayıf ama gözlem, tarihî ayrıntı ve yergi bakımlarından başarılı komediler yazmıştır. Kişileri, önemini dil özellikleriyle konuşturmuştur. İstanbul Şehir Tiyatrolarında vazife alması ve oyunlarının basitliği, eserlerinin devamlı oynanmasını ve böylece yaygın bir şöhret kazanmasını sağlamıştır.

Bu parça aşağıdaki düzyazı türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Biyografi
- B) Söyleşi
- C) Otobiyografi
- D) Günce

6 Ahmet Öğretmen, öğrencilerine dil bilgisi dersinde zarfları anlatmaktadır.

- Akşama doğru sinemaya gideceğiz.
- Maça yarın sen de gelmelisin.
- Okullar hazıranda açılabilir,

Ahmet Öğretmen tahtaya yazdığı cümlelerde hangi zarf türünü örneklendirmiştir?

- A) Zaman zarfı
- B) Durum zarfı
- C) Yer yön zarfı
- D) Miktar zarfı

- 7 Sık sık yanıma öğrenciler gelir. Türkçe öğretmenleri ödev vermiştir, “Bir şair ya da yazarla röportaj yapın.” Gelirler, hep aynı soruları sorarlar, “Hayatınızı anlatır mısınız? Kaç kitap yazdınız?” gibi... Sorulardan, okuma alışkanlıklarının olmadığını hemen anlarım. “Aç şu kitabımı oku.” derim öylelerine, oturup yaşam öykümü mü anlatayım uzun uzun? Ama geçen gün iki ortaokullu kız öğrencinin bana yönelttiği şu soru birden bir ışık yaktı içimde: “Okura yetişmek, ondan geri kalmamak için ne yapıyorsunuz?” Öteki soruları da ilgi çekiciydi. Ama kafam takıldı bu soruya. Okurun gerisinde kalmak demek, çağın beğenisinin, toplumun özlemlerinin, isteklerinin dışında kalmak demektir. Ben de onlara “Ne mi yapıyorum? Önce iyi bir okur olmaya çalışıyorum.” dedim. Eskiden bazı ünlü yazarlar, “Ben okumam, yazarım.” derlerdi, bu yüzden okunmaz oldular.

Bu parçada yazar özellikle aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Öğrencilerin sık sık yanına gelip soru sormasından
- B) Kendisine kalıplaşmış, sıradan soruların yöneltilmesinden
- C) Öğretmenlerin hep aynı öğrencilere ödev vermesinden
- D) Yazdığı yazıların ve kitaplarının okunmamasından

- 8 Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

Teşhis (kişileştirme): İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler vermektir.

Teşbih (benzetme): Aralarında ortak nitelik bulunan iki varlık ya da kavramdan zayıf olanın güçlü olana benzetilmesi sanatıdır.

İntak (konuşturma): İnsan dışındaki bir varlığın konuşturulması sanatıdır.

Seçeneklerin hangisinde, yukarıda açıklaması verilen söz sanatlarından herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.
- B) Dedim inci nedir, dedi dişimdir.
Dedim kalem nedir, dedi kaşımdır.
Dedim on beş nedir, dedi yaşımdır.
Dedim daha var mı, dedi ki yoh yoh.
- C) Benim adım papatya.
Hep süslenip dururum.
Çiçeklerin şahıyım.
Emir verip dururum.
- D) İstanbul’u dinliyorum, gözlerim kapalı.
Hafiften bir rüzgâr esiyor.
Yavaş yavaş sallanıyor,
Yapraklar ağaçlarda.

- 9 “Klasik” demek, her zaman için yeni demektir. Biz klasikleri okuyarak da bugünü takip edebiliriz, “an”ı anlayabiliriz. Yeni çıkan eserlerden başını kaldıramayanlar da bunu biliyor elbet. Ama işlerine gelmiyor, bu gerçek. Sadece klasikleri okumanın yanlış olduğunu söylerler ama sürekli yeni çıkanları okumanın etkilerini düşünen az gibi. Sadece yeni eserleri okumak, şayet edebî eser vermek istiyorsak çok yanlış bir metot. Akademik bir makale yazdığımızı düşünelim. Temeli muhakkak literatür olmalı. Zaten “Geçmişte bunlar yazıldı, benim de diyeceklerim şunlardır.” demektir aslında akademisyenlik. Önceki tartışmaları ve birikmiş bilgiyi göz ardı ederek bilimsel eser veremeyiz. Edebî eser vermenin raconu da bu bence. Geçmişteki tartışmaları bilmeden yazmamalıyız. “Büyük şehirde, kalabalık içinde yalnız hisseden” bir karakter yazalım mesela. Klasikleri okumadıysak orijinal bir karakter yazdığımızı sanarız. Hâlbuki çokça işlenmiş bir konu değil mi bu? Sadece bugünün edebiyatından beslenenler, sanıyorum hiçbir zaman kaliteli eser veremeyeceklerdir. Bugünün edebiyatçılarına kulak tıkamak da aynı şekilde bir başka yanlış olur tabii. Onu da ifade etmek gerek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tartışmacı anlatım
B) Açıklayıcı anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Öyküleyici anlatım

10

Bilgi: Ek eylem, fiilleri birleşik zamanlı hâle getirir veya isim soylu sözcükleri yüklem yapar.

Buna göre dizelerin hangisinde ek eylem iki göreviyle de kullanılmıştır?

- A) Kayalıklarda gördüm seni, bir sisli günde
Fırtınadan saçların çözülmüş bir demetti.
- B) Boşluklar bırakılmasaydı eğer
Utanılacak bir şey değildir ağlamak.
- C) Başını kaldırarak boşluğu dinliyordu
Gökler bulutlanıyor, rüzgâr serinliyordu.
- D) Dün sabaha karşı kendimle konuştum
Ben hep kendime çıkan bir yokuştum.

- 11 Cahit, Sıtkı, Necip, Fazıl, Nazım ve Hikmet bir sanat kursundaki A, B ve C sınıflarına kaydolmuşlardır. Bu kişilerin sınıflarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Nazım ve Necip aynı sınıftadır.
- Sıtkı'nın sınıfına kendisi dışında bir kişi daha kaydolmuştur.
- C sınıfına kaydolan bir kişi vardır ve bu kişi Cahit değildir.
- Fazıl üç kişilik bir sınıftadır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Sıtkı ile aynı sınıftadır?

- A) Fazıl B) Cahit C) Hikmet D) Nazım

- 12 **Bilgi:** Aynı cümlede anlamca çelişen ifadelerin bulunması anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna örnek olabilecek bir kullanım söz konusudur?

- A) Yazarın yayımladığı tüm kitapları aldım, dikkatlice okudum.
B) Çocuklarınıza alaka göstererek onların dünyasına girmeye çalışmalısınız.
C) Zincirsiz yola çıkan araçlara ekipler tarafından uyarı yapılıyor.
D) Fırtına kuşkusuz denizcilerin işini zorlaştıran en önemli engel sanırım.

- 13 Son dönemde sayıları epey artan televizyon dizileri hem ebeveynleri hem de gençleri kalıcı izler bırakacak şekilde etkilemektedir. Ülkemizde günlük ortalama beş saate yakın televizyon izleme süresi olduğu düşünülürse bu durum daha net anlaşılabilir. Televizyon izleme süresinin bu derece yüksek olması, gençler üzerinde ailenin etkisini günden güne azaltırken televizyonun etkilerini artırmaktadır. Özellikle hayran olunan ve karakterlerine özenilen dizi kahramanları, gerek açık gerekse örtülü mesajlarla gençlerin frekans ayarlarıyla oynamakta, oldukları gibi davranmalarını engellemektedir. Bunun için medya okuryazarlığının önemi her geçen gün daha çok hissedilmektedir. Medya okuryazarlığı, pek çok becerinin yanında gençlerin medya içeriklerini çözümleme becerilerinin de gelişmesini sağlayarak bu içeriklerin aslında birer kurgu olduğu bilincini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metindeki altı çizili ifadede anlatılmak isteneni karşılayan bir söz grubu kullanılmıştır?

- A) Gençlerin davranışlarının temelinde ruhsal etkenler vardır.
B) Dizilerde iyi örnek almak beraberinde huzur ve mutluluğu getirir.
C) TV programları, gençlere farklı bakış açıları ve düşünme yeteneği sağlamıştır.
D) Bazı dizilerin, algı ve davranış değişikliğine neden olduğu görülmektedir.

- 14** Kasırgalar, özellikle sıcaklığın 25 dereceyi geçtiği denizlerde oluşur. Bu nedenle daha çok Ekvator yakınlarındaki tropikal bölgelerde görülür. Bu bölgelerde fırtınalara neden olan çok sayıda koşul bulunur. Ancak fırtınaların kasırga olarak adlandırılabilmesi için hızlarının saatte 180 km'yi geçmesi gerekir. Kasırgayı oluşturan rüzgârlar, girdap biçiminde döner.

Kuzey Atlantik: Deniz yüzeyindeki sıcaklık genel olarak 28 derecedir. Bu bölgede çıkan fırtınaların hızı 220 km'yi bulur.

Güney Atlantik: Deniz yüzeyindeki sıcaklık 0 dereceye kadar düşmektedir. Bu bölgede çıkan fırtınaların hızı 90-110 km. arasındadır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	Sıcaklık		Kasırga	
	Az	Çok	Oluşur	Oluşmaz
A) Güney Atlantik		x		x
B) Güney Atlantik	x		x	
C) Kuzey Atlantik	x		x	
D) Kuzey Atlantik		x	x	

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	E	F	G	İ	A	C	Ç	B	H	I
1	C										
2	D										
3	C										
4	C										
5	A										
6	A										
7	B										
8	D										
9	A										
10	B										
11	B										
12	D										
13	D										
14	D										